

BÀI TẬP TRẮC NGHIỆM SỐ PHỨC

VẬN DỤNG CAO

Câu 1. Gọi (C) là tập hợp các điểm trên mặt phẳng biểu diễn số phức $z = x - 1 + yi$, $(x, y \in \mathbb{R})$ thỏa mãn $|z| = 1$ và N là điểm biểu diễn số phức $z_0 = 1 - i$. Tìm điểm M thuộc (C) sao cho MN có độ dài lớn nhất.

- A. $M(1;1)$. B. $M\left(\frac{1}{2}; \frac{\sqrt{3}}{2}\right)$. C. $M(1;0)$. D. $M(0;0)$.

Hướng dẫn giải

Chọn A.

Ta có: $M(x; y)$ nằm trên đường tròn $(C): (x-1)^2 + y^2 = 1$. Tâm $I(1; 0)$

Do $N(1; -1) \in (C)$ nên MN có độ dài lớn nhất khi MN là đường kính, hay $I(1; 0)$ là trung điểm của MN . Vậy $M(1; 1)$

Lời bình: đây là bài toán tọa độ lớp 10, khi cho một đường tròn (C) và một điểm N . Tìm điểm M trên (C) sao cho MN đạt min, max.

Câu 2. Gọi (C) là tập hợp các điểm trên mặt phẳng biểu diễn số phức $z = x - 1 + yi$, $(x, y \in \mathbb{R})$ thỏa mãn $|z| = 1$ và N là điểm biểu diễn số phức $z_0 = 5 + 3i$. M là một điểm thuộc (C) sao cho MN có độ dài lớn nhất. Khi đó độ dài MN lớn nhất bằng

- A. 6. B. $\sqrt{34}$. C. $3\sqrt{5}$. D. 5.

Hướng dẫn giải

Chọn A.

Ta có: $M(x; y)$ nằm trên đường tròn $(C): (x-1)^2 + y^2 = 1$. Tâm $I(1; 0)$

Do $N(5; 3)$ nằm ngoài (C) nên MN có độ dài lớn nhất khi $MN = NI + R = 5 + 1 = 6$.

Câu 3. Gọi (C) là tập hợp các điểm trên mặt phẳng biểu diễn số phức $z = x - 1 + yi$, $(x, y \in \mathbb{R})$ thỏa mãn $|z| = 1$ và N là điểm biểu diễn số phức $z_0 = 5 + 3i$. M là một điểm thuộc (C) sao cho MN có độ dài bé nhất. Khi đó độ dài MN bé nhất bằng

A. 6 . B. $\sqrt{34}$. C. $3\sqrt{5}$. D. 4 .

Hướng dẫn giải

Chọn D.

Ta có: $M(x; y)$ nằm trên đường tròn $(C): (x-1)^2 + y^2 = 1$. Tâm $I(1; 0)$

Do $N(5; 3)$ nằm ngoài (C) nên MN có độ dài bé nhất khi $MN = NI - R = 5 - 1 = 4$.

Câu 4. Cho hai số phức $z_1; z_2$ thỏa mãn $|z_1 + 5| = 5; |z_2 + 1 - 3i| = |z_2 - 3 - 6i|$. Tìm giá trị nhỏ nhất của $|z_1 - z_2|$.

A. $\frac{5}{2}$ B. $\frac{121}{6}$ C. $\frac{25}{6}$ D. $\frac{49}{6}$

Lời giải

Chọn A

Gọi $z_1 = a_1 + b_1i, z_2 = a_2 + b_2i$ ($a_1, b_1, a_2, b_2 \in \mathbb{R}$).

Khi đó $|z_1 + 5| = 5 \Leftrightarrow (a_1 + 5)^2 + b_1^2 = 25$.

Tập hợp điểm biểu diễn z_1 là đường tròn tâm $I(-5; 0); R = 5$

Cũng theo giả thiết, ta có:

$$\begin{aligned} |z_2 + 1 - 3i| = |z_2 - 3 - 6i| &\Leftrightarrow (a_2 + 1)^2 + (b_2 - 3)^2 = (a_2 - 3)^2 + (b_2 - 6)^2 \\ &\Rightarrow 8a_2 + 6b_2 - 35 = 0. \end{aligned}$$

Tập hợp điểm biểu diễn z_2 là đường thẳng $\Delta: 8x + 6y - 35 = 0$

$$d(I, \Delta) = \frac{|-5 \cdot 8 - 35|}{\sqrt{8^2 + 6^2}} = \frac{15}{2} \Rightarrow d(I, \Delta) > R$$

$$\Rightarrow \min |z_1 - z_2| = d(I, \Delta) - R = \frac{5}{2}.$$

Câu 5. Cho số phức z thỏa mãn $|z + 1| + |z - 1| = 4$. Gọi $m = \min |z|$ và $M = \max |z|$ khi đó $M \cdot n$ bằng

- A. 2 . B. $2\sqrt{3}$. C. $\frac{2\sqrt{3}}{3}$. D. $\sqrt{3}$.

Câu 6. Cho số phức z thỏa mãn $|z - 2 - 3i| = 1$. Gọi $M = \max |z + 1 + i|$, $m = \min |z + 1 + i|$. Tính giá trị của biểu thức $(M^2 + m^2)$

- A. 28 B. 24 C. 26 D. 20

Câu 7. Ký hiệu z_1 là nghiệm phức có phần ảo âm của phương trình $4z^2 - 16z + 17 = 0$. Trên mặt phẳng tọa độ điểm nào dưới đây là điểm biểu diễn số phức $w = (1 + 2i)z_1 - \frac{3}{2}i$?

- A. $M(-2; 1)$. B. $M(3; -2)$. C. $M(3; 2)$. D. $M(2; 1)$.

Câu 8. Cho hai số phức z_1, z_2 thỏa mãn $|z_1 + 1 - i| = 2$ và $z_2 = iz_1$. Tìm giá trị nhỏ nhất m của biểu thức $|z_1 - z_2|$?

- A. $m = \sqrt{2} - 1$. B. $m = 2\sqrt{2}$. C. $m = 2$. D. $m = 2\sqrt{2} - 2$.

Lời giải

Chọn D.

Do $|z_1 + 1 - i| = 2$ nên điểm biểu diễn M_1 của z_1 thuộc đường tròn tâm $I(-1; 1)$ bán kính $R = 2$.

Do $z_2 = iz_1$ nên điểm M_2 (điểm biểu diễn của z_2) là ảnh của M_1 qua phép quay tâm O , góc quay 90° . Suy ra $|z_1 - z_2| = M_1M_2 = \sqrt{2}OM_1$ ngắn nhất khi OM_1 ngắn nhất.

Ta có: $\min OM_1 = R - OI = 2 - \sqrt{2}$.

Vậy: $m = \sqrt{2}(2 - \sqrt{2}) = 2\sqrt{2} - 2$.

Đề xuất

Do $|z_1 + 1 - i| = 2$ nên điểm biểu diễn M_1 của z_1 thuộc đường tròn tâm $I(-1; 1)$ bán kính $R = 2$.

$|z_1 - z_2| = |z_1 - iz_1| = |(1 - i)z_1| = \sqrt{2}|z_1| = \sqrt{2}OM \geq \sqrt{2}(R - OI) = \sqrt{2}(2 - \sqrt{2}) = 2\sqrt{2} - 2$.

(Vẽ hình thể hiện mô tả cho phần đánh giá)

Câu 9. Tính môđun của số phức z thỏa mãn $3z\bar{z} + 2017(z + \bar{z}) = 48 - 2016i$

- A. $|z| = 4$. B. $|z| = \sqrt{2020}$. C. $|z| = \sqrt{2017}$. D. $|z| = 2$

Lời giải

Chọn A.

- Đặt $z = a + bi$ ($a, b \in \mathbb{R}$) thì $\bar{z} = a - bi$.

- Ta có: $3z\bar{z} + 2017(z + \bar{z}) = 48 - 2016i$ thì $3(a^2 + b^2) + 4034bi = 48 - 2016i$ thì $a^2 + b^2 = 16$

- Vậy $|z| = \sqrt{a^2 + b^2} = 4$. Chọn A.

Câu 11: Tính môđun của số phức z thỏa mãn $|z| + 2z\bar{z} - 3 = 0$.

- A. $|z| = \frac{3}{2}$. B. $|z| = \frac{3}{2}$. C. $|z| = 1$. D. $|z| = 3$.

Câu 12: Số số phức z thỏa mãn đẳng thức: $|z|^2 + \frac{1}{2}(z - \bar{z}) = 1 + \frac{1}{2}(z + \bar{z})i$ là

- A. 1. B. 2. C. 3. D. 4.

Câu 13: Cho số phức z thỏa mãn điều kiện $|z - 1| = \sqrt{2}$. Tính giá trị lớn nhất của biểu thức

$$T = |z + i| + |z - 2 - i|$$

- A. $\max T = 8\sqrt{2}$. B. $\max T = 8$. C. $\max T = 4\sqrt{2}$. D. $\max T = 4$.

Hướng dẫn giải

Chọn C

Đặt $z = x + yi$ ($x, y \in \mathbb{R}$), ta có:

$$|z - 1| = \sqrt{2} \Leftrightarrow |x - 1 + yi| = \sqrt{2}$$

$$\Leftrightarrow (x - 1)^2 + y^2 = 2 \Leftrightarrow x^2 + y^2 = 2x + 1 (*)$$

$$\text{Lại có: } T = |z + i| + |z - 2 - i| = |x + (y + 1)i| + |x - 2 + (y - 1)i|$$

$$= \sqrt{x^2 + (y+1)^2} + \sqrt{(x-2)^2 + (y-1)^2}$$

$$= \sqrt{x^2 + y^2 + 2y + 1} + \sqrt{x^2 + y^2 - 4x - 2y + 5}$$

Kết hợp với (*), ta được:

$$T = \sqrt{2x + 2y + 2} + \sqrt{6 - 2x - 2y}$$

Áp dụng bất đẳng thức Bunhacopxki ta được

$$T \leq \sqrt{(1^2 + 1^2) \left(\sqrt{2x + 2y + 2} \right)^2 + \left(\sqrt{6 - 2x - 2y} \right)^2} = 4$$

Vậy $\max T = 4$.

Câu 14 (ĐỀ THI THPT QUỐC GIA NĂM 2019): Xét các số phức z thỏa mãn $|z| = \sqrt{2}$. Trên mặt phẳng tọa độ Oxy , tập hợp điểm biểu diễn của các số phức $w = \frac{4+iz}{1+z}$ là một đường tròn có bán kính bằng

- A. $\sqrt{34}$. B. 26. C. 34. D. $\sqrt{26}$.

Lời giải

Chọn A

Ta có $w = \frac{4+iz}{1+z} \Rightarrow w(1+z) = 4+iz \Leftrightarrow z(w-i) = 4-w \Rightarrow \sqrt{2}|w-i| = |4-w|$

Đặt $w = x + yi (x, y \in \mathbb{R})$

Ta có $\sqrt{2} \cdot \sqrt{x^2 + (y-1)^2} = \sqrt{(x-4)^2 + y^2} \Leftrightarrow 2(x^2 + y^2 - 2y + 1) = x^2 - 8x + 16 + y^2$

$\Leftrightarrow x^2 + y^2 + 8x - 4y - 14 = 0 \Leftrightarrow (x+4)^2 + (y-2)^2 = 34$

Vậy tập hợp điểm biểu diễn của các số phức w là đường tròn có bán kính bằng $\sqrt{34}$

Câu 15: Gọi M và m lần lượt là giá trị lớn nhất và giá trị nhỏ nhất của $P = \left| \frac{z+i}{z} \right|$ với z là số phức khác 0 và thỏa mãn $|z| \geq 2$. Tính $2M - m$.

- A. $2M - m = \frac{3}{2}$. **B.** $2M - m = \frac{5}{2}$. C. $2M - m = 10$. D. $2M - m = 6$.

Lời giải

Chọn B.

Ta có $P = \left| 1 + \frac{i}{z} \right| \leq 1 + \frac{1}{|z|} \leq \frac{3}{2}$. Mặt khác: $\left| 1 + \frac{i}{z} \right| \geq 1 - \frac{1}{|z|} \geq \frac{1}{2}$.

Vậy, giá trị nhỏ nhất của P là $\frac{1}{2}$, xảy ra khi $z = -2i$; giá trị lớn nhất của P bằng $\frac{3}{2}$ xảy ra khi $z = 2i$. $\Rightarrow 2M - m = \frac{5}{2}$.

Câu 16: Cho số phức z thỏa mãn $|z| = 1$. Gọi M và m lần lượt là giá trị lớn nhất và giá trị nhỏ nhất của biểu thức $P = |z + 1| + |z^2 - z + 1|$. Tính giá trị của $M \cdot m$.

- A. $\frac{13\sqrt{3}}{4}$. B. $\frac{39}{4}$. C. $3\sqrt{3}$. D. $\frac{13}{4}$.

Câu 17: Cho số phức z thỏa mãn $|z - 3| + |z + 3| = 8$. Gọi M, m lần lượt giá trị lớn nhất và nhỏ nhất $|z|$. Khi đó $M + m$ bằng

- A. $4 - \sqrt{7}$. **B.** $4 + \sqrt{7}$. C. 7. D. $4 + \sqrt{5}$.

Câu 18: Cho số phức $w = x + yi$ ($x, y \in \mathbb{R}$) thỏa điều kiện $|w^2 + 4| = 2|w|$. Đặt $P = 8(x^2 - y^2) + 12$. Khẳng định nào sau đây đúng

- A. $P = -(|w|^2 - 2)^2$ **B.** $P = -(|w|^2 - 2)$ C. $P = (|w| - 4)^2$ D. $P = (|w|^2 - 4)^2$.

Lời giải

Chọn B.

Ta có: $|w^2 + 4| = 2|w| \Leftrightarrow |x^2 - y^2 + 4 + 2xyi| = 2|x + yi| \Leftrightarrow (x^2 - y^2 + 4)^2 + 4x^2y^2 = 4(x^2 + y^2)$

$\Leftrightarrow x^4 + y^4 + 16 + 2x^2y^2 + 4x^2 - 12y^2 = 0 \Leftrightarrow x^4 + y^4 + 2x^2y^2 - 4x^2 - 4y^2 + 4 + 8(x^2 - y^2) + 12 = 0$

$\Leftrightarrow 8(x^2 - y^2) + 12 = -(x^4 + y^4 + 2x^2y^2 - 4x^2 - 4y^2 + 4) \Leftrightarrow P = -(x^2 + y^2 - 2)^2 = -(|w|^2 - 2)^2$.